

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

Ευρώπη χωρίς σύνορα

Ο χώρος Σένγκεν

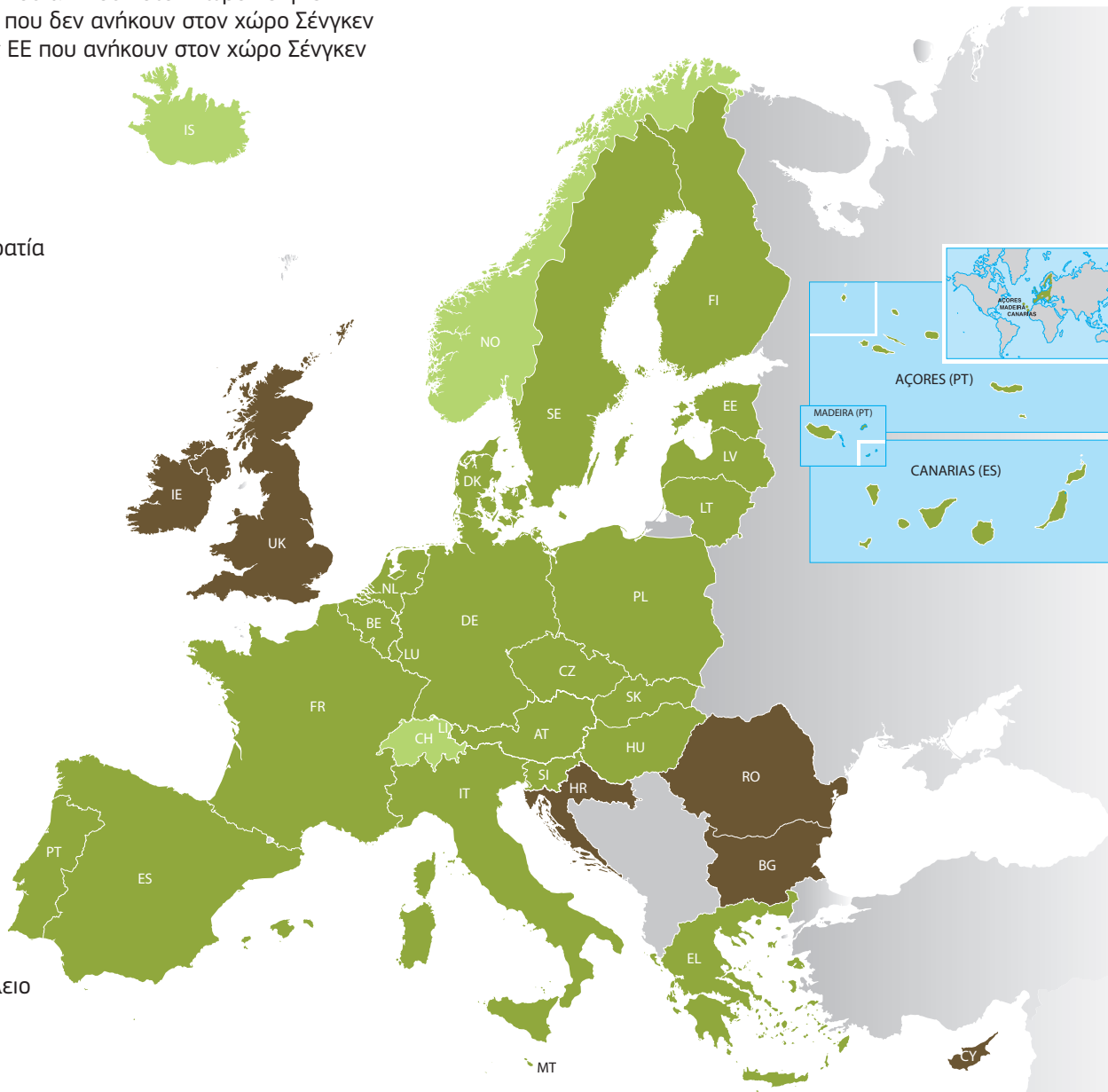

Μετανάστευση
και Εσωτερικές
Υποθέσεις

Ο χώρος Σένγκεν

- Κράτη μέλη της ΕΕ που ανήκουν στον χώρο Σένγκεν
- Κράτη μέλη της ΕΕ που δεν ανήκουν στον χώρο Σένγκεν
- Άλλες χώρες εκτός ΕΕ που ανήκουν στον χώρο Σένγκεν

AT	Αυστρία
BE	Βέλγιο
BG	Βουλγαρία
CH	Ελβετία
CY	Κύπρος
CZ	Τσεχική Δημοκρατία
DE	Γερμανία
DK	Δανία
EE	Εσθονία
EL	Ελλάδα
ES	Ισπανία
FI	Φινλανδία
FR	Γαλλία
HR	Κροατία
HU	Ουγγαρία
IE	Ιρλανδία
IS	Ισλανδία
IT	Ιταλία
LI	Λιχτενστάιν
LT	Λιθουανία
LU	Λουξεμβούργο
LV	Λετονία
MT	Μάλτα
NL	Κάτω Χώρες
NO	Νορβηγία
PL	Πολωνία
PT	Πορτογαλία
RO	Ρουμανία
SE	Σουηδία
SI	Σλοβενία
SK	Σλοβακία
UK	Ηνωμένο Βασίλειο

Σημείωση: Η τελευταία διεύρυνση του χώρου Σένγκεν πραγματοποιήθηκε στις 19 Δεκεμβρίου 2011, όταν προσχώρησε το Λιχτενστάιν.

Ευρώπη χωρίς σύνορα

Ο χώρος Σένγκεν

Η ιστορία άρχισε το 1985, όταν πέντε κράτη μέλη της ΕΕ αποφάσισαν να καταργήσουν τους ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα, οπότε και δημιουργήθηκε ο χώρος Σένγκεν. Σε μια ήπειρο όπου τα έθνη κάποτε έχυσαν αίμα για την υπεράσπιση των εδαφών τους, τα σημερινά σύνορα υφίστανται μόνο σε χάρτες. Οι Ευρωπαίοι πραγματοποιούν περισσότερα από 1,25 δισεκατομμύριο ταξίδια εντός του χώρου Σένγκεν κάθε χρόνο. Μια Ευρώπη χωρίς εσωτερικά σύνορα αποφέρει επίσης σημαντικά οφέλη στην οικονομία, γεγονός που αποδεικνύει πόσο η υλοποίηση του χώρου Σένγκεν αποτελεί συγκεκριμένο, δημοφιλές και ολοκληρωμένο επίτευγμα, καθώς και τη σημασία που έχει για την καθημερινή μας ζωή και για τις κοινωνίες μας. Πρέπει να διαφυλάξουμε και να ενισχύσουμε αυτό το κοινό επίτευγμα.

Μετά από δύο καταστροφικούς παγκόσμιους πολέμους χρειάστηκαν πολλά χρόνια για την κατάργηση των συνόρων, την κατοχύρωση της ασφάλειας και την οικοδόμηση εμπιστοσύνης. Η δημιουργία του χώρου Σένγκεν είναι ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα της ΕΕ και δεν μπορεί να αναστραφεί. Σήμερα η ελεύθερη κυκλοφορία κάνει την Ευρώπη μικρότερη και μας ενώνει. Απολαύστε και διαφυλάξτε το δικαίωμα αυτό. Ανεβείτε σε ένα τρένο, πάρτε το αυτοκίνητο και επισκεφθείτε τους γείτονές σας. Όλα αυτά είναι δυνατά χωρίς ούτε καν να σκεφτείτε τα σύνορα.

Καλά ταξίδια!

Δημήτρης Αβραμόπουλος,
Επίτροπος Μετανάστευσης, Εσωτερικών Υποθέσεων και Ιθαγένειας

Ο χώρος Σένγκεν

Ο χώρος Σένγκεν εγγυάται απεριόριστα ταξίδια εντός του εδάφους 26 χωρών, όπου ζουν περισσότεροι από 400 εκατομμύρια πολίτες

Ένας χώρος χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα

Σήμερα ο χώρος Σένγκεν αποτελείται από 26 ευρωπαϊκές χώρες (22 από τις οποίες είναι κράτη μέλη της ΕΕ): Βέλγιο, Γαλλική Δημοκρατία, Δανία, Γερμανία, Εσθονία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Ουγγαρία, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Σλοβακία, Σλοβενία, Φινλανδία και Σουηδία, μαζί με την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και την Ελβετία.

Για τις χώρες που αποτελούν μέλη ενός χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα, αυτό σημαίνει ότι:

- παύουν να διενεργούν συνοριακούς ελέγχους στα εσωτερικά τους σύνορα (δηλαδή στα σύνορα μεταξύ δύο κρατών που ανήκουν στον χώρο Σένγκεν).
- διενεργούν εναρμονισμένους ελέγχους, με σαφώς καθορισμένα κριτήρια (δηλαδή στα σύνορα μεταξύ ενός κράτους που ανήκει

στον χώρο Σένγκεν και ενός κράτους που δεν ανήκει στον χώρο Σένγκεν).

Κατά συνέπεια, τόσο οι πολίτες της ΕΕ όσο και οι υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να ταξιδεύουν ελεύθερα εντός του χώρου Σένγκεν και ελέγχονται μόνο όταν περνούν εξωτερικά σύνορα.

Η Βουλγαρία, η Κροατία, η Κύπρος, η Ιρλανδία, η Ρουμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο είναι τα κράτη μέλη της ΕΕ που δεν ανήκουν, ή δεν ανήκουν ακόμη, στον χώρο Σένγκεν. Αυτό σημαίνει ότι μια πτήση από ένα από τα κράτη αυτά σε κράτος Σένγκεν θεωρείται εξωτερική πτήση και υπόκειται σε συνοριακούς ελέγχους. Ωστόσο, οι πολίτες της ΕΕ έχουν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας όταν ταξιδεύουν στο εσωτερικό της ΕΕ, ανεξάρτητα από το εάν η χώρα ανήκει στον χώρο Σένγκεν ή όχι. Κατά την είσοδο σε κράτος μέλος της ΕΕ που δεν ανήκει στον χώρο Σένγκεν, οι πολίτες της ΕΕ υποβάλλονται καταρχήν μόνο στους ελάχιστους ελέγχους για την επαλήθευση της ταυτότητάς τους βάσει των ταξιδιωτικών τους εγγράφων (διαβατηρίου ή δελτίου ταυτότητας).

Στα εσωτερικά σύνορα ...

... δεν υποβάλλεστε σε συνοριακό έλεγχο.

... τα κράτη της ΕΕ πρέπει να αίρουν όλα τα εμπόδια στην απρόσκοπτη ροή της οδικής κυκλοφορίας, όπως τα όρια ταχύτητας τα οποία δεν είναι αναγκαία.

... επιτρέπεται η διενέργεια αστυνομικών ελέγχων μόνο αν η αστυνομία διαθέτει πληροφορίες για πιθανές απειλές στη δημόσια ασφάλεια ή για εικαζόμενο διασυνοριακό έγκλημα.

... επιτρέπεται η διενέργεια ελέγχων στα λιμάνια και τα αεροδρόμια, μόνο όμως όσον αφορά την επαλήθευση ότι ένα πρόσωπο είναι ο νόμιμος κάτοχος του εισιτηρίου.

Αν νομίζετε ότι έχετε υποβληθεί σε παράνομο έλεγχο στα εσωτερικά σύνορα, μπορείτε να υποβάλετε καταγγελία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή: http://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/make_a_complaint_el.htm

Προσχώρηση στον χώρο Σένγκεν

Για να προσχωρήσουν στον χώρο Σένγκεν, τα κράτη Σένγκεν έπρεπε να αποδείξουν ότι είναι ικανά:

- να αναλάβουν την ευθύνη για τον έλεγχο των εξωτερικών συνόρων του χώρου εξ ονόματος των άλλων κρατών που ανήκουν στον χώρο Σένγκεν και για την έκδοση ομοιόμορφων θεωρήσεων βραχείας διαμονής (θεωρήσεις Σένγκεν).
- να συνεργαστούν αποτελεσματικά με τα άλλα κράτη του χώρου Σένγκεν με στόχο τη διατήρηση υψηλού επιπέδου ασφάλειας μετά την κατάργηση των εσωτερικών συνοριακών ελέγχων.
- να εφαρμόσουν το σύνολο των κανόνων Σένγκεν που αφορούν, για παράδειγμα, τον έλεγχο των χερσαίων, θαλάσσιων και εναέριων συνόρων, την έκδοση θεωρήσεων, την αστυνομική συνεργασία και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- να συνδεθούν και να χρησιμοποιούν το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS) και το σύστημα πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS).

Τα κράτη Σένγκεν υποβάλλονται σε τακτική αξιολόγηση ώστε να ελέγχεται ότι εφαρμόζουν ορθά τους κανόνες Σένγκεν.

Ένας ασφαλής χώρος

Για να κατοχυρωθεί η ασφάλεια στον άνευ συνόρων χώρο, τα κράτη Σένγκεν ανταλλάσσουν πληροφορίες για την καταπολέμηση του οργανωμένου διασυνοριακού εγκλήματος και της τρομοκρατίας. Έχουν ενισχύσει την αστυνομική συνεργασία, ιδίως μέσω της καταδιώξης πέραν των συνόρων, της διασυνοριακής παρακολούθησης, της σύστασης κοινών αστυνομικών κέντρων και ομάδων, καθώς και της χρήσης του SIS.

Η «καταδίωξη πέραν των συνόρων» επιτρέπει στους αστυνομικούς ενός κράτους που ανήκει στον χώρο Σένγκεν και οι οποίοι συλλαμβάνουν επ' αυτοφώρω άτομα κατά τη διάπραξη σοβαρών αδικημάτων να καταδιώξουν τους δράστες πέρα από τα σύνορα και να τους συλλάβουν στο έδαφος άλλου κράτους που ανήκει στον χώρο Σένγκεν.

Η διασυνοριακή παρακολούθηση επιτρέπει στους αστυνομικούς να συνεχίσουν την παρακολούθηση ύποπτων εγκληματιών ακόμη και αν αυτοί διασχίσουν τα εσωτερικά σύνορα του χώρου Σένγκεν.

Ως πολύ προβεβλημένες δομές της ενισχυμένης συνεργασίας, τα κράτη του χώρου Σένγκεν μέχρι σήμερα έχουν δημιουργήσει περίπου 50 κέντρα σε διμερές ή πολυμερές επίπεδο αστυνομικής συνεργασίας στην Ευρώπη, καθώς και σημαντικό αριθμό κοινών ομάδων. Αυτό επιτρέπει την ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών σε περιφερειακό

επίπεδο, καθώς και ταχείες αντιδράσεις στις επικείμενες απειλές σε παραμεθόριες περιοχές.

Οι κανόνες Σένγκεν επιτρέπουν ωστόσο στις εθνικές αρχές να επαναφέρουν κατ' εξαίρεση και προσωρινά τους ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα σε περίπτωση σοβαρής απειλής της ασφάλειας ή σοβαρών αδυναμιών στα εξωτερικά σύνορα που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο τη συνολική λειτουργία του χώρου Σένγκεν.

Για να διευκολυνθούν τα νόμιμα ταξίδια χωρίς να υπονομεύεται η ασφάλεια, η ΕΕ παρέχει στα κράτη μέλη της χρηματοδότηση μέσω του τμήματος για τα «σύνορα» του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας. Κατά την περίοδο 2014-2020, διατίθεται ποσό συνολικού ύψους 2,76 δισεκατ. ευρώ για την ενίσχυση της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων και των ελέγχων σ' αυτά με στόχο την καλύτερη αντιμετώπιση της παράτυπης μετανάστευσης και τη βελτίωση της επεξεργασίας των αιτήσεων θεώρησης Σένγκεν. Επιπλέον, για την ενίσχυση της αστυνομικής συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών στον χώρο Σένγκεν, η ΕΕ παρέχει 1 δισεκατ. ευρώ μέσω του τμήματος για την «αστυνομία» του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας.

© Ευρωπαϊκή Ένωση

Σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS)

Το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS) δημιουργήθηκε για να βοηθήσει στη διατήρηση της εσωτερικής ασφάλειας εντός των κρατών του χώρου Σένγκεν λόγω της απουσίας ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα. Πρόκειται για σύστημα πληροφοριών μεγάλης κλίμακας που επιτρέπει στην αστυνομία, στις αρχές που είναι αρμόδιες για τη μετανάστευση, στις δικαστικές και άλλες αρχές να εισάγουν και να συμβουλευούνται καταχωρίσεις για εξαφανισθέντα πρόσωπα, για πρόσωπα ή αντικείμενα που συνδέονται με ποινικά αδικήματα και για υπηκόους τρίτων χωρών που δεν επιτρέπεται να εισέλθουν ή να παραμείνουν στον χώρο Σένγκεν. Με τον τρόπο αυτό, το SIS αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της συνεργασίας για την επιβολή του νόμου. Ταυτόχρονα, συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στην προστασία των εξωτερικών συνόρων του Σένγκεν.

Δικαίωμα πρόσβασης στο SIS

Κάθε πρόσωπο δικαιούται να έχει πρόσβαση στα προσωπικά του δεδομένα στο SIS και να ζητήσει τη διόρθωση ή τη διαγραφή τους.

Εάν είστε πολίτης χώρας εκτός ΕΕ, μπορείτε να απευθύνετε την αίτηση στο προξενείο οποιουδήποτε κράτους Σένγκεν. Εάν είστε πολίτης ενός κράτους Σένγκεν, μπορείτε είτε να απευθύνετε την αίτησή σας απευθείας στην αρμόδια εθνική αρχή που είναι υπεύθυνη για την έκδοση της καταχώρισης ή έμμεσα μέσω της εθνικής αρχής προστασίας δεδομένων.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο υποβολής αίτησης για πρόσβαση στα δεδομένα σας, βλ. τις κατευθυντήριες γραμμές στον δικτυακό τόπο του Ευρωπαϊού Επόπτη προστασίας δεδομένων: <https://secure.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/Supervision>

Ο χώρος Σένγκεν περιβάλλεται από 42 673 χλμ. θαλάσσιων συνόρων και 7 721 χλμ. χερσαίων συνόρων

Ένας χώρος με κοινά εξωτερικά σύνορα

Τα κράτη Σένγκεν έχουν κοινά εξωτερικά σύνορα, για τα οποία, λόγω της απουσίας ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, είναι από κοινού υπεύθυνα προκειμένου να κατοχυρωθεί η ασφάλεια εντός του χώρου Σένγκεν. Ωστόσο, ο αποτελεσματικός έλεγχος των εξωτερικών συνόρων δεν συνεπάγεται ότι η Ευρώπη θα μετατραπεί σε «φρούριο». Αντιθέτως, είναι σημαντικό να ενθαρρυνθούν τα επιχειρηματικά ταξίδια και ο τουρισμός προς όφελος των ευρωπαϊκών οικονομιών. Επίσης, τα εξωτερικά σύνορα πρέπει να παραμείνουν ανοικτά για πρόσωπα που έρχονται να εργαστούν ή αναζητούν καταφύγιο από πολέμους και διώξεις.

Οι υπήκοοι ορισμένων τρίτων χωρών χρειάζονται θεώρηση για να εισέλθουν στον χώρο Σένγκεν. Τα κράτη Σένγκεν έχουν κοινούς κανόνες για την έκδοση θεωρήσεων βραχείας διαμονής Σένγκεν,

οι οποίες ισχύουν σε όλο τον χώρο Σένγκεν. Οι θεωρήσεις αυτές επιτρέπουν σε ένα πρόσωπο να παραμείνει και να ταξιδεύει στην επικράτεια των κρατών Σένγκεν για μέγιστη περίοδο 90 ημερών ανά περίοδο 180 ημερών.

Στους κανόνες Σένγκεν περιλαμβάνεται επίσης το καθεστώς τοπικής διασυνοριακής κυκλοφορίας, το οποίο καθιστά ευκολότερη για τους υπηκόους γειτονικών τρίτων χωρών που κατοικούν κοντά στα σύνορα την είσοδο στον χώρο Σένγκεν. Τα κράτη Σένγκεν μπορούν να συνάψουν συμφωνίες με τις γειτονικές τους τρίτες χώρες βάσει των οποίων οι κάτοικοι των παραμεθόριων περιοχών που χρειάζεται να εισέλθουν στον χώρο Σένγκεν να μην υποβάλλονται στους τακτικούς συνοριακούς ελέγχους ή να μη χρειάζονται θεώρηση Σένγκεν.

Περιπολικό σκάφος τύπου Rio Tambre της ισπανικής Guardia Civil κάνει περιπολία κοντά στη νήσο Gran Canaria των ισπανικών Καναρίων Νήσων. Το εν λόγω σκάφος χρηματοδοτήθηκε από το Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων της ΕΕ.

Νορβηγικοί στρατιωτικοί συνοριοφύλακες, υπό την εποπτεία της αστυνομίας της περιοχής Ostfinnermark, κάνουν περιπολία στα σύνορα με τη Ρωσία, κοντά στην πόλη Kirkenes της βόρειας Νορβηγίας. Τα μηχανοκίνητα έλκηθρα της αστυνομίας, καθώς και μέρος του ιματισμού και του εξοπλισμού υποστηρίζονται από το Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων της ΕΕ.

Στα εξωτερικά σύνορα...

... οι υπήκοοι της ΕΕ σε γενικές γραμμές υποβάλλονται στους ελάχιστους ελέγχους για την επαλήθευση της ταυτότητάς τους βάσει των ταξιδιωτικών τους εγγράφων.

... οι υπήκοοι τρίτων χωρών εκτός της ΕΕ οφείλουν να επιδεικνύουν έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο και θεώρηση, εφόσον απαιτείται, ή άδεια διαμονής, καθώς και έγγραφα τα οποία να δικαιολογούν τον σκοπό της διαμονής τους και να αποδεικνύουν ότι διαθέτουν επαρκείς πόρους για τη συντήρησή τους κατά τη διάρκεια της διαμονής τους.

Γνωρίζετε ότι ...

... στον δικτυακό τόπο της Γενικής Διεύθυνσης Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων δημοσιεύεται και επικαιροποιείται τακτικά κατάλογος των χωρών των οποίων οι υπήκοοι πρέπει να διαθέτουν θεώρηση για να εισέλθουν στον χώρο Σένγκεν; http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/borders-and-visas/visa-policy/index_en.htm

... η αίτηση για θεώρηση Σένγκεν πρέπει να κατατεθεί στο προξενείο του κράτους Σένγκεν που αποτελεί τον κύριο προορισμό, το οποίο μπορεί επίσης να δώσει και λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία της αίτησης;

Πόσο διάστημα μπορείτε να μείνετε στον χώρο Σένγκεν, με ή χωρίς θεώρηση Σένγκεν;

Εάν δεν είστε βέβαιοι πόσες ημέρες μπορείτε ακόμη να παραμείνετε εντός του χώρου Σένγκεν, υπολογίστε τον αριθμό των ημερών που απομένουν με τον υπολογιστή θεώρησης βραχείας διαμονής: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/index_en.htm

Σύστημα πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS)

Το σύστημα πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS) είναι ένα σύστημα ΤΠ το οποίο συνδέει τα προξενία Σένγκεν στις τρίτες χώρες, τις αρμόδιες εθνικές αρχές και όλα τα εξωτερικά σημεία διέλευσης των συνόρων των κρατών Σένγκεν. Επιτρέπει στις αρχές θεώρησης των κρατών Σένγκεν να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τις αιτήσεις θεώρησης, στους συνοριοφύλακες να εξακριβώνουν με τη χρήση βιομετρικών στοιχείων (π.χ. δακτυλικά αποτυπώματα) ότι το πρόσωπο που προσκομίζει μια θεώρηση είναι ο νόμιμος κάτοχός της και στις αρμόδιες αρχές να εντοπίζουν πρόσωπα που βρίσκονται στο έδαφος του Σένγκεν χωρίς έγγραφα ή με πλαστά έγγραφα. Το VIS χρησιμοποιείται επίσης από τις αρμόδιες για το άσυλο αρχές.

Τι σημαίνει ο χώρος Σένγκεν για τους ταξιδιώτες;

Οι Ευρωπαίοι πραγματοποιούν περισσότερα από 1,25 δισεκατομμύριο ταξίδια εντός του χώρου Σένγκεν κάθε χρόνο

Αν είμαι από κράτος μέλος της ΕΕ;

Η **Φραντσέσκα** είναι Ιταλίδα φοιτήτρια που ονειρεύεται να επισκεφθεί τη Σουηδία μαζί με τις φίλες της. Έχει ήδη αγοράσει το εισιτήριο του ιντερτίλ, αλλά δεν γνωρίζει ποια ταξιδιωτικά έγγραφα χρειάζεται, ούτε αν απαιτούνται κάποιες άλλες ειδικές νομικές διατυπώσεις. Ως πολίτης της ΕΕ, η Φραντσέσκα έχει το δικαίωμα να εισέρχεται σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ με την επίδειξη ενός έγκυρου διαβατηρίου ή δελτίου ταυτότητας, αλλά δεν θα χρειαστεί να το επιδείξει για να ταξιδέψει εντός του χώρου Σένγκεν. Ωστόσο, πρέπει να έχει μαζί της έγκυρο διαβατήριο ή δελτίο ταυτότητας επειδή οι αρχές μπορεί να της ζητήσουν να αποδείξει την ταυτότητά της.

Ο **Πέτερ** είναι Αυστριακός. Θέλει να ταξιδέψει στη Νορβηγία, αλλά αναρωτιέται αν και στη Νορβηγία ισχύουν οι ίδιοι κανόνες σχετικά με τις θεωρήσεις και τα διαβατήρια όπως και στα κράτη μέλη της ΕΕ. Αν και η Νορβηγία δεν είναι κράτος μέλος της ΕΕ, είναι μέλος του χώρου Σένγκεν και εφαρμόζει τους κανόνες για την ελευθερία της κυκλοφορίας. Επομένως, ο Πέτερ θα πρέπει απλώς να έχει μαζί του έγκυρο διαβατήριο ή δελτίο ταυτότητας για να μπορεί να αποδείξει την ταυτότητά του, εάν του ζητηθεί.

Η **Ντανούτα** είναι Πολωνέζα και εργάζεται στις Βρυξέλλες. Τον επόμενο μήνα πρόκειται να πάρει μέρος σε μια σύσκεψη εργασίας στη Βαρσοβία, τη γενέτειρά της, όπου ζουν και οι γονείς της. Θέλει να πάρει μαζί της το μωρό της, την Εύα, για να περάσει λίγο χρόνο μαζί με τους γονείς της. Ως πολίτης της ΕΕ, η Ντανούτα και η Εύα έχουν δικαίωμα να ταξιδέψουν οπουδήποτε στην ΕΕ και στον χώρο Σένγκεν. Το δικαίωμά τους αυτό δεν εξαρτάται από τις περιστάσεις,

δηλαδή από το αν ταξιδεύουν για επαγγελματικούς ή προσωπικούς λόγους. Η Ντανούτα πρέπει απλώς να φροντίσει να έχουν μαζί τους και οι δύο ατομικό διαβατήριο ή δελτίο ταυτότητας.

Ο **Άνχελ** είναι Ισπανός. Ταξιδεύει αεροπορικώς στη Βουλγαρία κάθε μήνα για να βλέπει την κοπέλα του. Παρόλο που η Βουλγαρία είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν ανήκει ακόμη στον χώρο Σένγκεν —όπως και άλλες τέσσερις χώρες της ΕΕ (η Κροατία, η Κύπρος, η Ιρλανδία, η Ρουμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο). Αυτό σημαίνει πως, όταν ταξιδεύει προς ή από τη Βουλγαρία, θα πρέπει να επιδεικνύει το διαβατήριο ή το δελτίο ταυτότητάς του και να υποβάλλεται στους καθιερωμένους, ελάχιστους συνοριακούς ελέγχους που γίνονται στους πολίτες της ΕΕ.

Γνωρίζετε ότι ...

... μπορείτε να βρείτε πρακτικές πληροφορίες σχετικά με τα ταξίδια σας στην Ευρώπη στην πύλη «Η Ευρώπη σου»; ec.europa.eu/youreurope

... το κέντρο επικοινωνίας Europe Direct απαντά στις ερωτήσεις σας τηλεφωνικά (00800 67891011) και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου; europa.eu/europedirect

Το 2014 εκδόθηκαν περίπου 16 εκατομμύρια θεωρήσεις Σένγκεν για ταξιδιώτες από τρίτες χώρες με προορισμό τον χώρο Σένγκεν

Αν είμαι από χώρα που δεν ανήκει στην ΕΕ;

Η **Μαρτίν** είναι φοιτήτρια από τον Καναδά και κέρδισε μια υποτροφία για να περάσει δύο μήνες στο Πανεπιστήμιο της Σορβόνης στο Παρίσι, κάνοντας έρευνα για τη διατριβή της. Πριν επιστρέψει στον Καναδά, θα ήθελε να ταξιδέψει τρεις εβδομάδες στην Ελλάδα, την Ισπανία και την Ιταλία. Ως πολίτης χώρας εκτός ΕΕ, η Μαρτίν μπορεί να εισέλθει και να ταξιδέψει εντός του εδάφους Σένγκεν για διάστημα έως 90 ημερών, εφόσον πληροί ορισμένες προϋποθέσεις εισόδου. Πρώτα απ' όλα, χρειάζεται έγκυρο διαβατήριο. Πρέπει επίσης να μπορεί να αποδείξει τον σκοπό του ταξιδιού της, ότι έχει τα οικονομικά μέσα για να ζήσει στην Ευρώπη κατά την προβλεπόμενη διάρκεια της διαμονής της και ότι έχει ήδη αγοράσει το εισιτήριο της επιστροφής της (ή ότι έχει αρκετά χρήματα για να το αγοράσει). Ως καναδή πολίτης, η Μαρτίν απαλλάσσεται από την υποχρέωση θεώρησης βραχείας διαμονής (θεώρηση Σένγκεν).

Ο **Πουνγίτ** είναι από την Ινδία. Στις διακοπές του σκοπεύει να επισκεφθεί διάφορες χώρες του χώρου Σένγκεν: την Ελλάδα, την Ισπανία, τη Γαλλία και την Ιταλία. Θα μείνει στην Ευρώπη ένα μήνα. Ο Πουνγίτ χρειάζεται θεώρηση βραχείας διαμονής για να έλθει στην Ευρώπη, γιατί η Ινδία ανήκει στις χώρες εκτός ΕΕ των οποίων οι υπήκοοι υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων του χώρου Σένγκεν. Επειδή ο Πουνγίτ δεν έχει κάποιον βασικό προορισμό, θα πρέπει να κάνει αίτηση για θεώρηση στην πρεσβεία ή το προξενείο του κράτους μέλους της ΕΕ στο οποίο σκοπεύει να μείνει περισσότερο. Εάν τα ταξίδια του στα διάφορα κράτη Σένγκεν θα έχουν την ίδια διάρκεια, θα πρέπει να κάνει αίτηση στο προξενείο του κράτους της εισόδου στον χώρο Σένγκεν. Η θεώρηση αυτή θα του επιτρέψει να κινείται οπουδήποτε εντός του χώρου Σένγκεν.

Ο **Χισάμ** είναι Τυνήσιος. Ζει στη Γερμανία και περνά τις διακοπές του με τους γονείς του στην Τυνησία. Επιστρέφοντας θα ήθελε να πάει στην Πορτογαλία για να επισκεφτεί τον αδελφό του. Διαθέτει έγκυρη άδεια παραμονής που έχει εκδοθεί στη Γερμανία, η οποία ανήκει στον χώρο Σένγκεν. Αυτή η άδεια παραμονής, μαζί με έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο, τον απαλλάσσουν από την υποχρέωση

θεώρησης Σένγκεν. Ως υπήκοος χώρας που δεν ανήκει στην ΕΕ, ο Χισάμ μπορεί να εισέλθει στην Πορτογαλία, που είναι χώρα Σένγκεν, για βραχεία διαμονή χωρίς θεώρηση, επιδεικνύοντας απλώς το διαβατήριό του και την άδεια παραμονής που έχει εκδοθεί στη Γερμανία. Εάν ο Χισάμ διαθέτει άδεια παραμονής που είχε εκδοθεί από ένα από τα κράτη μέλη της ΕΕ που δεν ανήκουν στον χώρο Σένγκεν, δεν θα ήταν σε θέση να εισέλθει στον χώρο Σένγκεν χωρίς θεώρηση βραχείας διαμονής.

Η **Σολίνιας** είναι Βολιβιανή. Θέλει να μετακομίσει στην Ισπανία γιατί βρήκε δουλειά στη Μαδρίτη. Επειδή η Σολίνιας σκοπεύει να μείνει στη Μαδρίτη περισσότερο από 90 ημέρες χρειάζεται θεώρηση μακράς διαμονής ή άδεια παραμονής. Για ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων, όπως για τους εργαζομένους υψηλής ειδίκευσης και τους ερευνητές, το δίκαιο της ΕΕ καθορίζει τις απαιτήσεις τις οποίες πρέπει να πληρούν οι υπήκοοι τρίτων χωρών για παραμονή και εργασία στην ΕΕ. Για τις κατηγορίες των εργαζομένων που δεν ρυθμίζονται από το δίκαιο της ΕΕ, εναπόκειται στα κράτη Σένγκεν να καθορίζουν τις απαιτήσεις τους όσον αφορά την έκδοση θεώρησης μακράς διαμονής ή άδειας παραμονής.

Η οικοδόμηση του χώρου Σένγκεν ξεκίνησε το 1985, όταν πέντε κράτη υπέγραψαν τη συμφωνία Σένγκεν, με την οποία θεσπίστηκε η σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα. Η συμφωνία συμπληρώθηκε το 1990 από τη σύμβαση εφαρμογής της συμφωνίας Σένγκεν, στην οποία θεσπίστηκε η οριστική κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, καθώς και μια σειρά απαραίτητων συνοδευτικών μέτρων. Η σύμβαση προέβλεπε την ενίσχυση των ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα, καθόριζε τις διαδικασίες για την έκδοση ομοιόμορφων θεωρήσεων, θέσπιζε το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS), ενίσχυε την αστυνομική συνεργασία στα εσωτερικά σύνορα και βελτίωνε την ανάληψη δράσης κατά του λαθρεμπορίου ναρκωτικών.

Σημαντικές ημερομηνίες

Η συμφωνία Σένγκεν πήρε το όνομά της από ένα μικρό χωριό του Λουξεμβούργου που βρίσκεται στα σύνορα με τη Γερμανία και τη Γαλλία. Η συνεργασία Σένγκεν, η οποία αρχικά ήταν μια πρωτοβουλία μεταξύ κυβερνήσεων, σήμερα έχει ενταχθεί στη νομοθεσία και τους κανόνες της ΕΕ

Ιούνιος 1985

Η συμφωνία Σένγκεν υπεγράφη από το Βέλγιο, τη Γερμανία, τη Γαλλία, το Λουξεμβούργο και τις Κάτω Χώρες

Ιούνιος 1990

Η σύμβαση εφαρμογής της συμφωνίας Σένγκεν υπεγράφη από το Βέλγιο, τη Γερμανία, τη Γαλλία, το Λουξεμβούργο και τις Κάτω Χώρες

Μάρτιος 1995

Η σύμβαση άρχισε να ισχύει και καταργήθηκαν οι έλεγχοι στα σύνορα μεταξύ Βελγίου, Γερμανίας, Ισπανίας, Γαλλίας, Λουξεμβούργου, Κάτω Χωρών και Πορτογαλίας (η Ισπανία και η Πορτογαλία υπέγραψαν τη συμφωνία τον Ιούνιο του 1991)

Οκτώβριος 1997

Καταργήθηκαν οι έλεγχοι στα σύνορα με την Ιταλία (η συμφωνία υπεγράφη τον Νοέμβριο του 1990)

Jean Weirich, Archives Luxemburger Wort

14 Ιουνίου 1985 — Υπογραφή της συμφωνίας του Σένγκεν, από τους Wim van Eekelen (Κάτω Χώρες), Robert Goebbels (Λουξεμβούργο), Catherine Lalumière (Γαλλία), Waldemar Schreckenberger (Γερμανία) και Paul Keersmaeker (Βέλγιο).

Δεκέμβριος 1997

Καταργήθηκαν οι έλεγχοι στα σύνορα με την Αυστρία (η συμφωνία υπεγράφη τον Απρίλιο του 1995)

Μάιος 1999

Η Συνθήκη του Άμστερνταμ ενσωμάτωσε τη συνεργασία Σένγκεν στο νομικό πλαίσιο της ΕΕ

Ιανουάριος 2000

Καταργήθηκαν οι έλεγχοι στα σύνορα με την Ελλάδα (η συμφωνία υπεγράφη τον Νοέμβριο του 1992)

Μάρτιος 2001

Καταργήθηκαν οι έλεγχοι στα σύνορα με τη Δανία, τη Φινλανδία, τη Σουηδία, την Ισλανδία και τη Νορβηγία (οι συμφωνίες υπεγράφησαν τον Δεκέμβριο του 1996)

Δεκέμβριος 2007

Κατάργηση των ελέγχων στα χερσαία και θαλάσσια σύνορα με την Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, την Ουγγαρία, τη Μάλτα, την Πολωνία, τη Σλοβενία και τη Σλοβακία

Μάρτιος 2008

Κατάργηση των συνοριακών ελέγχων στα αεροδρόμια με την Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, την Ουγγαρία, τη Μάλτα, την Πολωνία, τη Σλοβενία και τη Σλοβακία

Δεκέμβριος 2008

Κατάργηση των ελέγχων στα χερσαία σύνορα με την Ελβετία (η συμφωνία υπεγράφη τον Οκτώβριο του 2004)

Επόμενα βήματα

Η ΕΕ επεξεργάζεται επί του παρόντος ένα πρόγραμμα «έξυπνων συνόρων» για τα εξωτερικά σύνορα. Αποτελείται από ένα σύστημα εισόδου/εξόδου που θα βελτιώσει τους συνοριακούς ελέγχους και θα καταπολεμήσει την παράτυπη μετανάστευση, καθιστώντας ταυτόχρονα ευκολότερη τη διέλευση των συνόρων για συχνούς ταξιδιώτες που έχουν υποβληθεί σε προκαταρκτικό έλεγχο ασφάλειας.

Η ΕΕ εργάζεται επίσης για την τροποποίηση της διαδικασίας χορήγησης θεωρήσεων για καλύτερη σύνδεση με άλλα πεδία

Μάρτιος 2009

Κατάργηση των συνοριακών ελέγχων στα αεροδρόμια με την Ελβετία

Δεκέμβριος 2011

Κατάργηση των ελέγχων στα σύνορα με το Λιχτενστάιν (η συμφωνία υπεγράφη τον Φεβρουάριο του 2008)

πολιτικής, όπως ο τουρισμός, και για την περαιτέρω διευκόλυνση των διαδικασιών για συχνούς ταξιδιώτες. Η καθιέρωση ενός νέου τύπου θεώρησης («θεώρηση περιοδείας») είναι επίσης υπό εξέταση, η οποία θα επιτρέπει σε ένα πρόσωπο να διαμένει στην επικράτεια δύο ή περισσότερων κρατών Σένγκεν για διάστημα μεγαλύτερο από 90 ημέρες, αλλά όχι μεγαλύτερο από 1 έτος (με δυνατότητα παράτασης για ένα επιπλέον έτος).

Περισσότερες πληροφορίες ...

... που αφορούν τους νόμους και τους κανόνες της συμφωνίας Σένγκεν υπάρχουν στον δικτυακό τόπο της Γενικής Διεύθυνσης Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων: ec.europa.eu/home-affairs/doc_centre/borders/borders_schengen_en.htm

... σχετικά με τους νόμους και τους κανόνες των κρατών μελών της ΕΕ για τη μετανάστευση υπάρχουν στη διαδικτυακή πύλη της ΕΕ για τη μετανάστευση: ec.europa.eu/immigration

ec.europa.eu/home-affairs

ec.europa.eu/commission/2014-2019/avramopoulos

Ακολουθήστε μας στο Twitter:

@EUHomeAffairs

@Avramopoulos

Υπηρεσία Εκδόσεων

Print	ISBN 978-92-79-46135-4	doi:10.2837/01721
PDF	ISBN 978-92-79-46103-3	doi:10.2837/62404